

A SPECIAL OBJECT FOR STUDYING THE BONY-HAIRS

Şehavet H. OKYAR (*)

(Botanik ve Genetik Enst. İstanbul Üniversitesi)

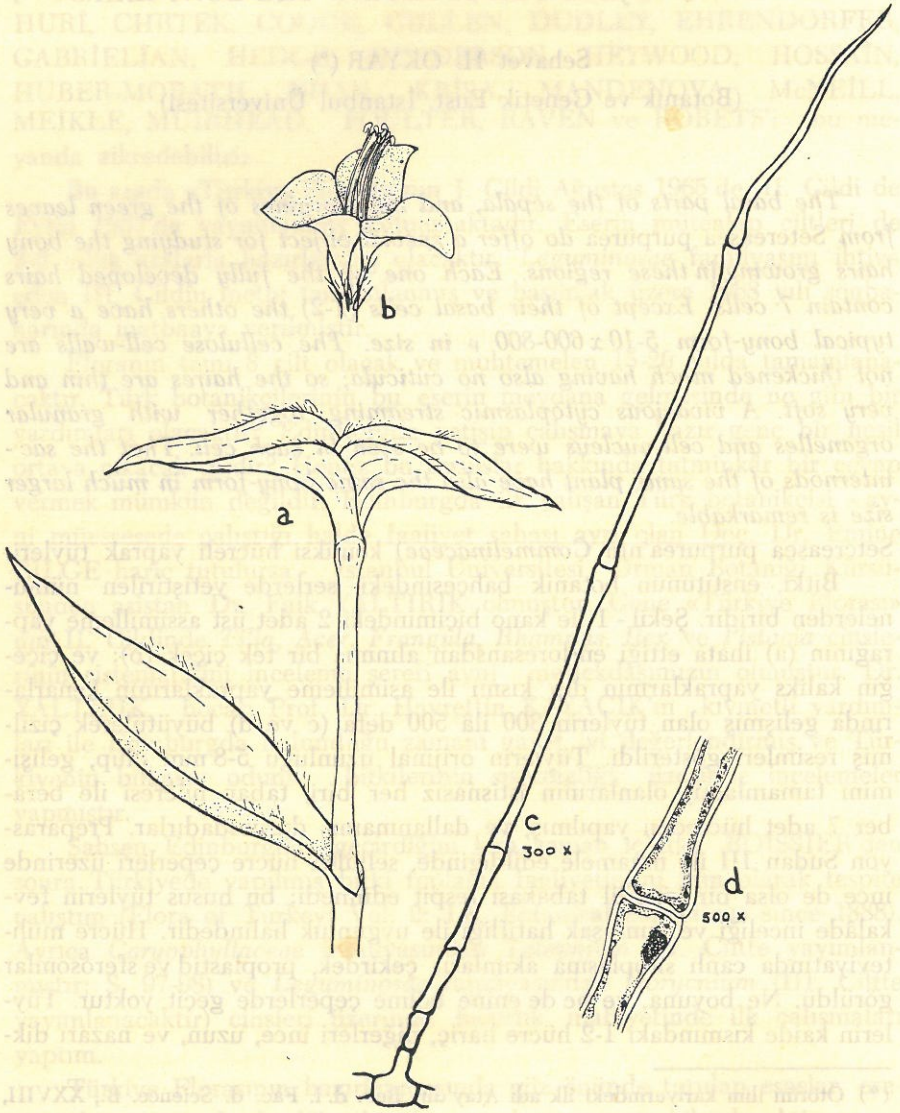
The basal parts of the sepala, and the margines of the green leaves from Setcreasea purpurea do offer a special object for studying the bony hairs growing in these regions. Each one of the fully developed hairs contain 7 cells. Except of their basal cells (1-2) the others have a very typical bony-form 5-10 x 600-800 μ in size. The cellulose cell-walls are not thickened much having also no cuticula; so the hairees are thin and very soft. A vivacious cytoplasmic streaming together with granular organelles and cell-nucleus were to be seen in each cell. That the sac-internods of the same plant have also the same bony-form in much larger size is remarkable.

Setcreasea purpurea'nın *Commelinaceae*) kemiksi hücreli yaprak tüyleri:

Bitki, enstitünün botanik bahçesindeki serlerde yetiştirilen nümunelerden biridir. Şekil - 1 ile kano biçimindeki 2 adet üst assimilleme yaprağının (a) ihata ettiği enfloresansdan alınmış bir tek çiçek (b); ve çiçeğin kaliks yapraklarının dip kısmı ile asimilleme yapraklarının kenarlarında gelişmiş olan tüylerin 300 ilâ 500 defa (c ve d) büyütülerek çizilmiş resimleri gösterildi. Tüylerin orijinal uzunluğu 5-8 mm olup, gelişimini tamamlamış olanlarının istisnasız her biri, taban hücresi ile beraber 7 adet hücreden yapılmış, ve dallanmamış durumdadırlar. Preparasyon Sudan III ile muamele edildiğinde, sellüloz hücre çeperleri üzerinde ince de olsa bir kütikül tabakası tespit edilmedi; bu husus tüylerin fevkalâde inceliği ve yumuşak hafifliği ile uygunluk halindedir. Hücre muhteviyatında canlı sitoplasma akımları; çekirdek, proplastid ve sferosomlar görüldü. Ne boyuna, ve ne de enine bölme çeperlerde geçit yoktur. Tüylerin kaide kısmındaki 1-2 hücre hariç, diğerleri ince, uzun, ve nazarı dik-

(*) Otörün ilim kariyerindeki ilk adı Atay'dır. Rev. d. l. Fac. d. Science. B., XXVIII, 1-2, 1958.

kati çekecek kadar kol-bacak kemiklerine benzemektedirler (en=5—10 μ ; boy=600—800 μ). Bu bakımdan, materyel lâboratuvar çalışmalarında yeni bir tüy tipine misal teşkil edecek mahiyettedir. Bitkinin sakının internodlarının da derin bir cesamet farkı ile aynı kemik biçimini göstermesi ayrıca dikkati çeken bir husus oldu.

Şekil - 1 : Metinde adı geçen kısımların şematize edilmiş şekilleri.